

(3 Hours)

(Total Marks : 100)

- N.B. 1. Attempt any Four questions of which at least one question should be from each section.
2. All questions carry equal marks.
3. Answer to all questions should be written in the same answer sheet.

Section-I

1. Explain the definition of Archaeology and discuss its relations with other sciences.
2. Give an account of contribution of Numismatics to Indian History.
3. Write short note on **any two** of the following:
 - a) Methods of Excavation
 - b) Ancient Indian Epigraph
 - c) C-14 Method
 - d) Satavahana Coins

Section -II

4. Describe the Role of Curator in the Museum.
5. Discuss the types of Museums and Exhibitions.
6. Write short note on **any two** of the following:
 - a) Methods of Collection of objects in a museum.
 - b) Museum Movement in India
 - c) Research and Museums
 - d) Importance of Exhibition

Section -III

- 7) What is the role of Librarian in ideal Library? Discuss.
- 8) Define the term Library and explain the history of library movement.
9. Write short note on any two of the following:
 - a) Classification of Library Records
 - b) Librarian and his responsibility in changing scenario
 - c) Basic Library Records
 - d) Electronic Revolution in Library

(मराठी रूपांतर)
(3 Hours)

(Total Marks : 100)

सूचना: १. कोणते ही चार प्रश्न सोडवा. प्रत्येक विभागातून किमान एक प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
३. सर्व विभागाची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावीत.

विभाग -१

१. पुरातत्त्वशास्त्राची व्याख्या सांगा आणि त्याचे इतर शास्त्राशी असलेले संबंधावर चर्चा करा.
२. भारतीय इतिहासामध्ये नाणकशास्त्राच्या योगदानावर सविस्तर खुलासा करा.
३. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा.
 - अ) उत्खनन पद्धती
 - ब) प्राचीन भारतीय पुरातत्त्वविद्या
 - क) कार्बन १४ पद्धत
 - ड) सतवाहनकालीन नाणे

विभाग -२

४. वस्तुसंग्रहालयात अभिरक्षकाची भूमिकेचे वर्णन करा.
५. वस्तुसंग्रहालयाचे प्रकार आणि प्रदर्शने यांची चर्चा करा.
६. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर संक्षिप्त टीपा लिहा.
 - अ) वस्तुसंग्रहालयातील वस्तू गोळा करण्याच्या पद्धती
 - ब) भारतातील वस्तुसंग्रहालय चळवळ
 - क) संशोधने आणि वस्तुसंग्रहालय
 - ड) वस्तुसंग्रहालयांचे महत्व

विभाग -३

७. आदर्श ग्रंथालयामध्ये ग्रंथपालाची भूमिका काय असते? चर्चा करा.
 ८. ग्रंथालय या शब्दाची व्याख्या सांगून ग्रंथालय चळवळीचा इतिहास स्पष्ट करा.
 ९. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर संक्षिप्त टीपा लिहा.
 - अ) ग्रंथालयातील दस्तऐवजांचे वर्गीकरण
 - ब) ग्रंथपाल आणि त्याची बदलत्या परिस्थितीत जबाबदारी
 - क) ग्रंथालयातील मुलभूत दस्तऐवज
 - ड) ग्रंथालयातील इलेक्ट्रॉनिक क्रांती
-